

DE HOOP

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

PRYS DER INSERTIE:
20 centimen den drukregel.
40 centimen de reklamen.
Alle toezending van brieven, geld enz. moet vrachtvry den opsteller toegesonden worden.

HUB. DE COCQ.
St.-Truiden. (Schuerhoven).

Godsdienst.

Vaderland.

Moedertaal.

Landbouw.

ABONNEMENT PRYS:
Voor de Stad 5 fr. per jaer.
» 5 fr. per 6 maanden.
» 1-75 fr. per trimester.
Voor Buiten 6 fr. per jaer.
» 5-50 per 6 maanden.
» 2 fr. per trimester.

SINT-TRUIDEN, 12 MEI 1860.

STAETKUNDIG OVERZIGT.

De *Morning Post* meldt dat het pausselyke leger, onder bevel van generael Lamoriciere zich met de napelsche troepen zal vervoegen, zoohaast het oogenblik der worsteling zal gekomen zyn. Dat oogenblik kan niet ver meer weg zyn, want de stryd tusschen Napels en Piemont is begonnen.

Alles duidt aen dat Frankryk en Pruisen zich oogenbliklyk bespieden. De Tuileriën houden het oog in het zeil omdat er in de tweede kamer van Pruisen wetten zyn voorgedragen nopens 's lands verdedigingsmiddelen.

Men beweerd dat M. Benedetti, ambtenaar in het departement van buitenlandsche zaken van Frankryk, en welke altyd aen het hoofd van belangryke politieke onderhandelingen gevonden wordt, zich met eene zending van zyn gouvernement naer Copenhagen en Stockholm gaet begeven. De *Times* en de *Morning-Chronicle* geven als stellig op het plan van verstandhouding tusschen Frankryk en de Scandinavische staten. Dat gedrag van Frankryk zal wellicht nationale betoogingen in Pruisen te wege brengen. De militaire commissie stelt een krediet voor van negen millioen en half thalers om het leger « op voet van oorlog » te brengen.

Het is na de bersedslaging van dit voorstel dat de brochuer van M. L. Jourdan, redakteur van den *Siecle*, zal verschynen. Die brochuer, getiteld: *Les frontières du Rhin*, heeft voor doelwit, « te bewyzen dat Europa nooit gerust zal zyn, zoo lang de traktaten van 1815 niet zullen vernietigd zyn, en dat Frankryk niet vreedzaam zal hernomen hebben hetgeen men zyne natuurlyke grenzen noemt. »

Die *ingeverene* brochuer komt alweer van hooger hand, en Baes Louis, alvorens ze laten te verschynen, heeft eene nota aen het Berlyner kabinet gestuurd om uitleg te bekomen over het voorstel van krediet voor het leger bestemd.

Brieven uit Rome van den 1 dezer melden, dat de Paus eenen oproep aen de katholyken van alle natiën gedaen heeft, opdat zy by al de nontiusen en pausselyke konsuls zouden inschryven voor de leening van 50 millioen. Indien de inschryvingen het cyfer der leening te boven gaen, zal het overschot gebruikt worden voor de vermindering der staetschuld.

Een duizendtal Ierlanders is van Trieste naer Ancona verrokken, om dienst in het pausselyke leger te nemen.

Men schryft uit Marsiliën, 7 dezer: men heeft geene regtstreeksche tyding uit Siciliën. De laatste brieven uit Napels zyn van den 3; zy zeggen dat de oproer voort gaet in het binnenland. De staet van belegering van Palermo is opgeheven, doch het militaire geregtshof is behouden.

Generael Salzano heeft eene versterking van 5000 man aen het napelsch gouvernement gevraagd om Garibaldi en de zynen by hunne ontschepping op het eiland eens duchtig aen te vallen en voor goed af te kloppen.

De *Perseveranza* van Milaan geeft de volgende depechen: Palermo, 28 April: Van den 4 tot den 27, 1,800 aenkondingen. De troepen, volgens ontvangen bevel, schieten niet met schroot op het volk, maar doen niets dan aenhoudingen. De 23. is de fransche schout-by-nacht aen land gekomen; hy is door alle klassen van volk toegejuicht geworden. Men riep: *Leve Italie! Leve Victor-Emmanuel! weg de Bourbons!* Messina, 4 mei: het getal soldaten van het vaste land gekomen is zoo groot dat men ze in de byzonder huizen moet herbergen. Niets nieuws sedert den brand van Galati. Al de jongheid der provincie bevindt zich by benden op de bergen.

De geschiedschryvers en wysgeeren, die aen het pausdom eenen goddelyken oorsprong weigeren, moeten noglans als eene daedzaak aennemen het bestaan van de opperheerschappy der pausen op een gegeven tydstip. Zy moeten dus uitleggen door welke middelen en in welke omstandigheden de bisschoppen van Rome er in geslaagd zyn om als op-

TWEDE DEEL.

TOESTAND DER GEBANNENE GEESTELYKEN IN HET EILAND RHÉ in de jaren 1798 en 1799.

II.

« Dewyl ik eene zeer goede gelegenheid heb, om mynen brief te bestallen, naer dewelke ik zoo lang gezocht heb, (anders moeten wy onze brieven ongesloten naer de municipaliteit zenden, om aldaer overzien en van hen gesloten te worden), zal ik u met eenige omstandigheid onze geheele gesteltenis doen kennen. Gy weet zekerlyk, hoe en op welke manier wy hier gehuisvest zyn en hoeveel personen er hier ontrent ingesloten zyn; maer gy zult u verwonderen te vernemen, dat hier van allerhande soorten zyn, dit is te zeggen, zoo wel van die den eed gedaen hebben als van anderen; zoo wel wereldlyken als geestelyken; zoo wel vrouw- als manspersonen: wy zyn ontrent 50 Luikenaren en Nederlanders te samen: van alle dezen zyn er geen die den eed gedaen hebben (26); maer het grootste deel der Franschen is langs dien kant gepasseerd; eenige van de beëdigden zyn verban-

(26) In de latere reisbeschryving der priesters van Florennes worden er 57 opgenoemd, te weten: 9 van het bisdom van Antwerpen; 5 van Mechelen; 2 van Gent; 2 van Brugge; 1 van Yperen; 5 van Dornik; 5 van Namen; 9 van Luik en 5 van Roermonde.

perhoofden van de gansche kerk vooruit te treden. Volgens Guizot sproot het Pausdom voort uit de roemvolle herinneringen van Rome en uit de vryheid welke die stad wist te bewaren, terwyl het geheel Oosten door de Barbaren overweldigd was. Zou die geschiedschryver niet weten dat de herinneringen welke Rome in de veroverde provinciën gelaten had, weleerder geschikt waren om haer liever den haet en de verachting dan de bewondering op den hals te halen. Volgens Guizot zelve was er niets onverdragelyker dan het gouvernement van eenen romeinschen prokonsul, die maer naer bloed en rykdommen dorst had. Onder het keizerryk werd het romeinsche beheer, schoon ook nog dwingelandsch, betrekkellyk beter; maer weldra ziet men het afgrysselyke verval met zyne verfoeijelyke keizers te voorschyn komen, welke, na de provinciën geplunderd te hebben, ze nauwelyks tegen de Barbaren trachten te verdedigen en te beschermen. Ziedaer de herinneringen van Rome. Ook neemt de bevolking der provinciën geen deel in de worsteling der laetste romeinsche legioenen tegen de invallende Germanen. En welk is dan de vryheid waarvan Rome ons het heerlyk schouwspel oplevert van de V^e tot de VIIIe eeuw? Zy wordt achtervolgens geplunderd, met voeten vertrappt door de Visigothen (Alari), door de Hunnen (Attila), de Vendalen (Genséri), de Sueven (Ricimer); zy valt in de handen der Herulen (Odoacre) enz.

De barbaersche volken zelve herkenden den voorrang van het pausdom: was dat ook uit eerbied voor dat Rome, wat geen van hen ooit heeft willen bewoonen?

Reeds ten dien tyde bezaten de pausen de tydelijke magt, en werden zy in Italië als koningen geëerbiedigd. Maer daer is de rede nog niet dat het Oosten en het Westen als gewedyverd hebben om ze als geestelyke opperhoofden des werlds aen te nemen. De meeste geschiedschryvers, zoo als Guizot, nemen de oorzaak voor het uitwerksel, en het uitwerksel voor de oorzaak. De rykdommen der pausen en de hun gedane eerbetooningen komen hier uit voort, omdat de wereld, reeds toenmaels kristen, ze als de zienelyke opperhoofden van de algemeene kerk aanziet en innig van die waarheid overtuigd is.

De overlevering, ten anderen, dat Petrus de bisschop van Rome geweest was, en het gedacht dat de pausen zyne opvolgers waren, dat alles was reeds onder de kristenen van het Westen in de V^e eeuw verspreid en herkend. Maer de haters van kerk en pausdom loochenen evenzeer die overlevering en dit gedacht.

POLITIEKEN TEEMS.

BELGIE. Een hollandsche dichter, *Feit*, geloof ik, brandmerkte eens de verraders des vaderlands met het onnavolgelijk vers:

'T was nacht toen m'u ontong, 't was nacht toen men (u baerde, Een schrikbre donderwolk hing dreigend over d'aerde, 'T was nacht toen gy geboren werdt!...

En nochtans bestaan er zulke wanschepsels op den bodem

nen, omdat zy den eed herroepen hebben; eenigen omdat zy den *decadi* (den *decadendag*) niet hebben willen vieren en op de andere dagen de kerken gesloten houden; eenigen, ik geloof 't zekerlyk, omdat hun goddeloos leven aen iedereen misbaegde.

« Nu wat onze levensmiddelen of mondbehoefden aengaet, wy krygen van de Republiek dezelfde portieën, welke de soldaten krygen; te weten, een half pond vleesch, onderhalf pond brood en dry deelen van een flesch wyn; maer alles is zoo slecht, dat wy het niet konnen gebruiken zoo dat wy boven die gezeide portieën nog moeten 22 stuiver daegs opgeven, om 's middags en 's avonds te eten zonder drinken (27). Wil aenmerken, dat eenige leeken, die hunne vrouw en kinderen hier hebben, als eene specie van herberg houden, welke vrouwen mogen in de stad gaen, om alles te bezorgen (28). Alles is hier zeer duer, behalve den wyn, die zeer goedkoop is, namelyk, de roode aen vyf de flesch en de witte aen 4 stuivers, maer hy is geen' duit weerd, en dien welken de Republiek ons geeft, kan ik noch durf ik drinken uit vreeze van ziek te worden (29).

(27) Of 2 stuivers voor het middagmael alleen, gelyk hy elders schryft.

(28) En hebben, zegt hy in eenen anderen brief, de vergunning bekomen, om die gemelde noenmalen, enz. voor de priesters te bereiden.

(29) In den brief van zynen vriend Bollaert van den 12 oktober 1798 schreef hy er by: « Het eiland behelst ontrent

van het voorheen nooit verbasterd België, wangedrochten voor wie; by hunne geboorte, het vaderland zich den sluijer des rouws aendeed, en by wier verschyning het bulde als of het een schok, veroorzaekt door de uitbersting eens volkaens, door gansch zyne leden en aderen gevoelde. Dit dacht het afgemateld België van 1830 niet, en waerlyk, het had niet noodig zulke nare gedachten in zyn boezem laten binnen te sluipen, na dat het door heldenmoed, door geduld, door beleid, door wysheid en edele opgewondenheid tevens, zyne vryheid, zyne onafhankelykheid, zyn zelfsbestaan verkregen had. Op heden bestaan er mannen die ons deze voordeelen op eens willen ontrukken, en de kroon uit roem op 't slagveld, uit roem in kunsten en wetenschappen zaemgevochten op eens onder den voet willen trappen en ze doen verwelken, en die mannen zyn Belgen.

Te Bergen moet een dagblad verschynen dat, door Belgen opgesteld, den Belgen verleidende schilderingen moeten voorstellen van de voordeelen, welke wy zouden trekken uit onze vereeniging met Frankryk. Dat eenige Frankijons dit deden zou ons geenzins verwonderen, maer dat echte Belgen dit durven bestaan, is een hoon voor hun naem, en zal hun eene schandvlek inprenten, welke de geschiedenis zal inboeken, om hunne geheugenis tot in het laetste nageslacht te doemen, en om altyd een vervloekend *Anathema* beneffens hun' naem in vurige letters te zetten. De oude roep van België zal niet vergaen:

Weg met verraders.

Willen wy daerom zeggen dat, zoo België hulpeloos en verlaten van andere verdedigers, een' onuitzinnigen tegenstand moet doen, zoo ons land het lot van de *Annezie* die op het dagorde staet moet ondergaen? — Neen, maer laet ons ten minste geen uitheemsch juk op den hals roepen, laet ons Belgen blyven zoo lang wy het kunnen zyn.

FRANKRYK. Terwyl de heimelyke politiek daer schynt te slapen, terwyl men schynbaar niet bezig is met andere volkeren den duivel in te scheeren, dan begint men eene andere soort van menschen, welke redelyk ontambaer is te verneuken. En weet gy wie? — Studenten en scholieren. — Mynheer Baroche wil Frankryk in honderd departementen verdeelen; er zyn er reeds tachtig, en nu nog twintig by zal de *Geographiem-annen* aerdig voortkomen. Men zou al zoo goed zevenmaal de zeven Boet-Psalmen uitschryven, als de namen van honderd departementen met hunne hoofdsteden en bevolking van buiten leeren. Als België, de Rhykant en Holland er nog by is, dan zal Frankryk zyne naburen twee onvoordeelen opleveren. Het is een lastige gebuer ten eerste, en zal nog het lastigste aller landen voor de aerdrykunde worden. Pas op *Vedette* van Tongeren, of gy krygt die departementen voor pensum.

ENGLAND. Engeland is met zyne *Bozeurs* in gang. Lezers, *Bozeurs* zyn zulke mannen die met handen en vuisten elkander zoo deerlyke slagen toebrengen dat het bloed langs mond en neus loopt als of men een ruddier geslacht had, en dit alles voor eene wedding, tot meerder eer en glorie van het beschaeftde Albion en tot vermaak der neuswyzen die zulke moordadigheden gaen zien. Regters van Engeland, gy veroordeeldt mannen om hunne peerden of koeijen mishandeld te hebben, en gy laet uwen evenmensch tot uw vermaak verminken en kroken! Waer dan is uwe waardigheid van mensch gebleven?

Londen is op heden dagelyks in rep en roer om de vrywilligers, die dagelyks de straten doorkruisen, te gaen zien *Exerceeren*, wandelen, schieten en lawyt maken. Iedereen wil heden in Engeland soldaet zyn om gouden, zilveren paulleten, pluimen op den hoed, streepen op den arm te dragen, en om zoo het verlof te krygen van den zondag in de krygen kunnen door te brengen, het gene in Engeland verboden is.

ITALIE. Het schynt dat de Italiaensche mitelingen den nek in hebben. Zy krygen de *Maer* als zy op Lamoriciere denken. Van Garibaldi hoort men niets gewagen. Men spreekt veel over zyn vertrek naer Sicilië, maer wy gelooven dat dit enkelyk is om er zich nog eens laten te foppen door een lief zwart ooglonkje dat nog bevalliger somtyds nedervalt op de streepen van een kaporaal dan op de *epaulleten* van een generael. Garibaldi heeft er zoo menigen gefopt, waerom zou hy door geen vrouwmensch mogen verneukt worden?

« Ik hoop, dat gy my wat nieuws zult schryven met den eersten; uwe brieven worden hier aen de municipaliteit besteld, maer worden nooit open gedaen. Ik verzoek u van uwe huisvrouw en kinders hertelyk te groeten, over welke gezondheid, als ook over de uwe, ik met droefheid twyfel, aengezien gy my noeh van de uwe, noeh van de hunne, komt verzekeren. Zeg aen uwen lieven zoon, dat ik ontrent paeschen aenstaende zal hopen te voldoen aen zyn hertelyk verzoek (30); hy zal zekerlyk voor my bidden, opdat het alzo moege geschieden.

« Wy hebben grootelyks gevreesd over eenigen tyd naer Cayenne te moeten vertrekken; maer dit, alhoewel wy niet heel zeker zyn, schynt om de tydsomstandigheden veranderd te zyn. Hier schynt eene allergrootste verwarring te zyn aengaende de requisitie van het volk; de fransche soldaten zyn met eenige kanonnen naer Niort getrokken, om het jong volk te dwingen de wapens op te nemen; hetwelk men zegt in de bosschen gevlugt te zyn.

« Ik verzoek u myne allerhertelykste groetenis te doen aen

« 17 of 18 dorpen en eene stad, genaemd Saint-Martin, op de citadel van welke ik met ontrent nog 580 andereningesloten ben: wy mogen noglans van 7 uren 's morgens tot 7 uren 's avonds wandelen op eene plaats, ontrent 2 bonder groot; maer men is nu bezig met deze te verkleinen, vermits hier een *dépôt* komt van soldaten, die van ons moeten afgescheiden zyn. »

(30) « Van te huis te komen. » Z. n. 17.

HAEK EN OOGEN!

De vredelievende keizer Napoleon III, geheimzinnige steerstar van den 2 December, heeft nu over alle hangende en wurgende politieke belangens rustig de pyp in zak gestoken. Duitschland versnippelt zich alle dagen meer in zyn baetzuchtig en stompig politiek; Pruisen en Oostenryk loopen tegen één op dat het vuer uit de kaeijen springt, om het eerste den troon van geheel Duitschland te bespringen; Engeland, dat zich, om zoo te zeggen, alleen bevindt, zoekt by den Rus aen te komen, en doet maer niets dan zoete appeltjes schudden over den gekroonden vos van Sint-Petersburg, terwyl het de omwenteling van Italie vlijend op de schouders klopt en moedig toeroept: doe het vuer maer vonken en branden; Holland zit statig, styf en belangryk tusschen een pakket tabak en een koptje thee over Antwerpen en van yzerenwegen te spreken; België raspt van gift tegen de octrooiwetten en tegen den heer Frère zyne laatste beeten op, en zoekt de woekery by bankiers en anderen zoo ver mogelijk te teugelen. De tweede December, altyd getrouw aen zyne geheiligde spreuk: *l'empire c'est la paix!* heeft zich geheel en gansch aen de studie der aerdrykskunde eerzuchtig overgegeven. Slechts om de uren van geestontspanning nuttig door te brengen, vermaekt hy zich met gegroefde kanonnen te gieten, met geweren uit te vinden en te vervaerdigen, daer gy veel beter en juister den vyand mede treft dan David met zynen slinger den verdoemden reus Goliath. De geest of de boog kan toch altyd niet gespannen staen; want het vraagpunt dat de gekreide leerling aen de academy mannen en franschneuswyzen komt voor te stellen, is een der allermeest jelykste: immers zou hy geerne weten hoe verre de grenzen van het oud Gallenland over eeuwen zich uitstrekten! Eenigen die gewoon zyn alles in het bruin af te schilderen, willen hebben dat er tusschen deze vraag en het maer gedurig gieten en hergieten van kanonnen en geweren toch wel eenige verbintenis moet bestaan. Maer waarom zich altyd mistrouwd? Wy hebben immers het verheven woord van zyne fransche en regtinnige majesteit, *l'empire c'est la paix!* Men wil heden, zoo het schynt, geene heiligen meer gelooven, of zy moeten mirakelen doen; onzes dunks heeft de tweede December al ruim genoeg gedaen om gekanoniseerd en geloofd te worden!....

Nu dan is het vraagpunt over de oude grenzen van Gallenland niet zoo onnuttig als het op den eersten oogslag zou voorkomen. Moet men het land der Gallen beschouwen gelyk het voor Cesar bestond, als wenzende de landouwer der Gallen of Celten, voor wie geene grenzen of palen bestonden? Wordt er maer van het oud Gallenland gesproken, waer de grenzen van den Rhy, de Alpen, de Middellandsche zee en den Oceaan waren? Dat is zeer netelachtig en brengt ons terug op hetgeen nu en dan nog al eens van de tong des franschmans valt: *la France jusqu'au Rhin!* Of zou er sprake zyn van het Gallenland dat over de Alpen ligt, en Italie beslaat tot aen den Pô, of wel verstaat men hierdoor dat Engeland met zyne eilanden, Spanje en Portugal er ook moeten by geslagen worden? Later zal misschien de gekroonde student met een drymael honderd duizend makkers of *Condisciples* de aerdrykskunde der landen eens ter plaetse komen bestudeeren, als hy de kaart zal meester zyn!

Napoleon I bezat ook de leerzucht der aerdrykskunde; hy drong zelfs tot in het Noorden door; maer geene roozen zonder doornen: de namen van Leipsich, Moscou en Waterloo, te meelijyk en te uitheemsch om te onthouden, hebben hem den moed doen opgeven. Zyn neefje zal misschien meer vernuft en verstand bezitten in het wagen van roem, vryheid, bloed en regt der volkeren.

Om nu, zonder schertsen, de zaken eens af te gaen, welke toekomst schynt over Europa los te gaen? De grootmoedige *Montalembert* schreef in zyn vermaerd en verwezen boek: « als er nog een oorlog komt, die zal verschrikkelyk zyn, omdat er alsdan niet meer zal gevochten worden om eene stad, een bolwerk of om een landschap, maer om de vryheid der volkeren. » De dwingelandy zal in den geheimzinnigen en geslepenen keizer Napoleon III zich tegen de staatkundige vryheid der volkeren opzetten, en deze dan zal Engeland ten stryde opvoeren. Engeland, schoon hebzuchtig, schoon het handeltraktaten schryft en teekent, betrouwt toch den kwant der Tuileriën niet; als het met hem wandelen of by den suikerbakker pasteyen eeten gaet, dan vraegt het altyd aen zyne diensthoden: steken er ook kogels op myne revolvers; want in tyd van nood kan men met losse poeijer niets uitwerken? Nu is Engeland bezig met zyne schepen van kanonnen *Worth of amstrong* te verziën; de keizer, de groote en edelmoedige bondgenoot van Albion, zal misschien eens een uitstapje op de kust van *Douvres* komen wagen, uit *vriendschap*, dat verstaat zich.... Want *l'empire c'est la paix!* Carthago heeft van Rome nu zoo veel vriendschap te verwachten dan wel in de jaren 1810 en 1813, en ook de volken van Europa zoo veel vryheid en regteverdigheid van den kant der gekroonde kongresmakers en hermakers.

Om zich nog meer en meer gerust te stellen over de vlijende taal van den franschen boezemvriend, gaet Engeland zich uitermate in de wapenen oeffenen; edelen en onedelen, Lords en werkmannen, alles heeft zich de hand gegeven om het geweer op de schouders te nemen, en den 2 Julius aenstaende zal men in *Hyde-Park* tot pryskampen in wapenkunst overgaen. De koningin die er zelve zal tegenwoordig zyn, geeft

eenen prys van 6,250 francs; de prins Albert eenen anderen van 2,500 frs. Lord Palmerston en Lord Derby zullen ook de huppe geven. Zoo gaet men te Londen te werk.

Wy Belgen, wy moeten blyven wat wy altyd geweest zyn, onszelven waerdig en vry van vreemden dwang. Men zegt dat by duizenden fransche snutters of *mouchards* over onze grenzen zyn gekomen om over aerdrykskunde te spreken. Wy hebben, Goddank! van de franschen niets te leeren; ons land is nog eene perel van vryheid, van burgerlyke regten, van regtinnigheid en braven volksaerd. Al *vervoegde* de Baes van 2 December, wy toch blyven, zelfs verdrukt, wat wy altyd geweest zyn. Wat zyn toch eenige krakeelen tusschen de Liberalen en de katholieken in vergelykenis van hetgeen ons eene *Bonaparte*-regering zou te wege brengen.... En leid ons niet in bekoringen maer verlos ons van den *kwaden*. Amen.

Het Nieuwsblad van Hasselt.

Wy hadden aen onzen confrater zoo al het een en het ander over den omzendbrief van zyne Eminentie den Kardinael Aertsbisschop van Mechelen toegezonden; onze geloofde confrater, in geschiedenis zoo bedreven, gelyk het schynt, als een aep in eenen porcelainen winkel, *kan er niet op antwoorden*, en speelt den dooven. Men begint in Limburg braef te lagchen met de uitgevallen sporen van den gelogeerden Cupido of alverslaenden keurbaer. Maer om alle scherts aen kant te laten, zoo zeggen wy aen al diegene welke zich nog een roomsch kruis maken, dat men by het verschynen van het *Nieuwsblad* een van deze twee handelwyzen moet aenemen, buiten noodzakelykheid:

- 1°. het verbranden zonder lezen,
- 2°. het lezen en het geloof verwerpen.

Dat schynt misschien overdreven; o neen; op een twee dry is zulks bewezen.

1°. Een katholiek geloof aen Heiligen en aen hunne heiligverklaring. Het *Nieuwsblad* lopt met de Heiligen en met hunne heiligverklaring. Ziet hier de eigene woorden van den ongodsdienstigen logieschryver: « De heer Parasis, bisschop van Atrecht, is in België aengekomen om onze bisschoppen te de noodigen ter bywooning van de feesten, die in July aenstaende in genaemde stad zullen gevierd worden ter eere van eenen onlangs gemaekten heiligen, die echter veel van zich heeft doen spreken: St. Labrius, die gekanoniseerd is geworden, omdat hy zyn gansch leven in ellenden en bedelary had doorgebracht. Een dertigal bisschoppen en aertsbisschoppen zullen deel nemen aen de processie, die ter verheerlyking van *Bedelary* zal optrekken. »

Wat dunkt u van zulk een dagblad?.... Heeft datnog geloof?....

2°. De Sint Pieters-Penning die met zooveel geestverrukking en zelfopoffering onze studeerende jeugd, ons braef leger en alle klassen der maetschappy heeft ingenomen, geeft hem deze lage en gevoellooze woorden in: « Neen, arbeid niet mede aen zulk slecht werk, en geeft uwen penning niet om het ongeluk in het een of het ander Italiaansch huisgezin te doen dringen. »

Het *Nieuwsblad* is dus van een ander gevoelen dan geheel de Roomsche Kerk.... zoodat wy op ons gezegde terugkomen: 1°. het verbranden, 2°. of het geloof verwerpen, nota bene, voor die het onnoodig en smakend lezen.

Het *Nieuwsblad* en de *Lierenaar* zyn ook voor de Vlaemsche Beweging; zy hebben bang fransch te worden? Waerom? Indien wy fransch wierden, dan waren wy met een katholiek land verbonden, en dat ware schrikkelyk! De vlaemsche beweging helt meer tot Holland over, en werden wy Hollanders, dan waren wy verbonden met een Protestantsche Ryk. Dat ware beter! Wat immers geven de liberalen, zoo als het *Nieuwsblad*, voor het behoud van Rome's leer? Wat ons betreft, duizendmaal liever Fransch dan Protestantsch.... Maer het liefst van al Belgsch en dat zonder beweging.... De *Onafhankelyke*, dat een katholiek dagblad schynt, verdedigt de vlaemsche beweging, en schreef, zoo het ons goed gebeurt, dat het ons voordeelg zoude zyn met Holland vereend te worden. Lomp en altyd lomp! Strydt dan de vlaemsche beweging niet tegen Kerk en Godsdienst???

De *Hoop* had in haer voorlaetst nummer een toegenegen woord over den heer *Vleugels*, burgemeester te Mechelen aen de Maes, vry en onbedwongen uitgesproken, ter gelegenheid van een smeekschrift over den yzerenweg van Tongeren den kamers toegezonden.

Ten eersten, omdat onder de regering van den heer *Vleugels* te Mechelen eene prachtige nieuwe kerk van ongeveer honderd duizend francs werd opgetrokken; daer men reeds zoo ruime jaren, eer hy aen het roer kwam, in nuttelooze haerkliereverien over plan en bouwplaats had doorgeschreven, gewreven, gesmeten en gespookt.

Ten tweeden, omdat onder de regering van den heer *Vleugels* nieuwe klokken in den toren werden opgehangen, in wier bekostingen zyn naam benevens anderen als weldoener der kerk te pryken stond.

Ten derden, omdat onder de regering van den heer *Vleugels* de stoffelyke belangens der gemeente, zonder hoegenaemd eigenbelang wys en voorzichtig bezorgd worden.

Ten vierden, eindelyk, omdat de heer *Vleugels* eene geheel zachtzinnige handelwys jegens zyne burgerlyke onderhoorigen te Mechelen heeft ingehuldigd, en zich wist doen te erbidigen zonder hoegenaemde *verbaliseerende gardes champêtres*.... En de *Vedette* van Tongeren snauw ons toe, met de hand in de zyde: weet gy wel dat wy, *Vedette*, den heer *Vleugels* als eenen liberael opgeven?.... Wy zeggen met Molière: wy pryzen waer te pryzen is! *nous prenons notre bien où nous le trouvons*. De *Vedette* meent dan dat men waerheid uit gezindheid moet verzwigen? *C'est fort*. Wy zeggen nog met Molière: *la Vedette souffre d'un flux de bec*. Men zou zeggen dat de boonen te Tongeren en den *Pipelepoula* reeds aen het bloeijen zyn! *Saignons parbleu, saignons*.

De *Vedette* is ook verwonderd dat wy opgaven hoe veel studenten te Luik in de Universiteit hunne studiën afleggen. De Universiteit van Luik, zegt zy, is liberael, en gy, *Hoop*, katholieke gazette.... Monseigneur van Luik deed in den tyd nog al iets erger: hy sprak de lykrede van den heer *Dumont* uit.... Onze hoogerwaerde bisschop zou dan ook liberael wezen volgens de *Vedette*....

Pourvu que dans le faux une fois l'on débute, Une chute toujours entraîne une autre chute.

Wy gelooven dat onze lieve *Dona* veel met den *Onafhankelyke* verkeert; want uit haer eigenzelve is zy toch zoo lomp niet.

Ziehier een staeltje hoe verleden zondag de *Onafhankelyke* de ooren weér heeft opgestoken: « het staetsbestuur, zegt hy, geeft pryzen voor letterkunde, voor schilder- en toneelkunsten, voor zoo vele en zoo nuttelooze zaken, ja zelfs « voor comediën en theaterstukken, voor de opbouw eens « Museums. » Dus *Scheekspeare*, *Virgile*, *Milton*, *Le Tasse*, *Molière*, *Rubens*, *Michel Ange*, *Murillo*, *Teniers*, *Vandeyck*, *des alle gothieke kerken en gebouwen, zoo als de schoone kerk van Tongeren*.... zyn maer nuttelooze zaken....

Den *Onafhankelyke* verdedigt OOK de Vlaemsche Beweging. Lomp en altyd lomp. *Toujours des boulettes.*

Een woordje aen de Vedette over de Kiezing.

De *Vedette* van Tongeren is gewaar geworden dat zy met lachen eene waerdige tegenstreefster in de *Hoop* gevonden heeft, welke zoo deelyk kan lachen dat zy, *Vedette*, dikwyls goesting krygt tot gryzen, en dat zy van hoofd- of maegpyn tusschen de lakens kruit. Zy heeft dus een ander vat gestoken en begint ernstig te worden. De *Hoop* zal haer al wederom volgen, en op hare beurt, van boertig, zoo *serius* als een advocaat worden.

Vershillende malen heeft de *Vedette* ons uitgedaegd op de volgende vragen, waarop wy, een voor een, zullen beantwoorden.

« 1°. Twee gezwagers kunnen niet ter zelve tyd in den « provincialen raed zetelen, en nogthans ondersteunt de « *Hoop* de twee gezwagers, Baron de Lamberts van Terkeelen « en den heer van Brienen van St.-Truiden. »

De *Hoop* van St.-Truiden ondersteunt den eenen van die twee heeren niet tot schade van den anderen, en houdt zich gansch onpartydig tusschen de twee kandidaten, omdat beide door hunne *conservatieve principen* gekend zyn. Mynheer de Lamberts eerst heeft den redakteur of opsteller der *Hoop* verzocht van zyne kandidatuur AEN TE KONDIGEN; de *Hoop* heeft dit gedaen. De heer van Brienen heeft insgelyk de *Hoop* verzocht zyne kandidatuur AEN TE KONDIGEN, en zy heeft dit wederom gedaen.

Of die twee heeren nu elkanders kandidatuur bestryden, en of zy volgens de *Vedette* niet weten dat er tusschen beide *incompatibiliteit* bestaat, dat raekt de *Hoop* niet. Zy vergeenoegt zich met aen de *Vedette* te zeggen dat die twee heeren het gansch goed, ja zoo goed als de *Vedette*, weten, en dat de *Hoop*, om dit te weten, niet noodig had van naer Tongeren les komen te halen.

« 2°. De *Vedette* vraegt naer de lyst van de kandidaten « der *Hoop*. »

Wel de *Hoop* zal doen gelyk de groote meerderheid der kiezers dit verlangt. De vier aftredende leden zyn overeengekomen van zich weder zamen op den rang te stellen en makeliker beurtelings te ondersteunen. De kiezers keuren deze handelwyze goed, en de *Hoop* keurt ze niet af. Wat den vyfden kandidaat aengaet, daerop heeft de *Hoop* u reeds geantwoord; zy blyft onzydig tusschen de twee heeren de Lamberts en van Brienen, wier kandidatuur zy, op ieders vrage AENGEKONDIGD heeft.

« 3°. De *Vedette* komt weder tot hare *Loyalité connue* « terug, en vraegt zegevierend: Welken kandidaat zal de « *Hoop* in plaats van den heer *Delgeur*, burgemeester der « stad, opgeven? »

En wanneer, *loyale Vedette*, heeft de *Hoop* gesproken van eenen kandidaat in 's Burgemeesters plaats te stellen? Nooit.

Wanneer eenige onvoorzigtige vrienden, het spreekwoord vergetende: « *pas de zèle messieurs*, » den yver te verre in het *Nieuwsblad* stieten om onzen Burgemeester van alles vry te pleiten, en de *Hoop* dwongen de waerheid te zeggen, toen heeft de *Hoop* van geene hoegenaemde kiezingen gewag gemaakt, nog geen dreigement geuit. Alleeneyk, *Vedette* lief, zoo gy eenige opregtheid in uwe heimelyke vragen stelt, of enig beter geheugen hadt, zoudt gy u moeten herinneren dat de *Hoop* toen de volgende woorden nederschreef, in haer

al myne bloedverwanten, als ook aen uwen neef en gebuer *H. Van Berwaer* en zyn huisgezin; bedank, in mynen naem, mynheer *Van de Velde*, mynheer *Tombeur* en, by gelegenheid, mynheer *Defraigne*. Ik heb hunne declaratiën getoond aen den geneesheer van ons hospitaal: hy heeft my gezegd, dat ze heel goed waren, en my in 't gezigt beziende, heeft hy begonnen te lagchen. Daerenboven verzoek ik u dit ingesloten briefken te bestellen aen dien, wiens opschrift ik niet kan schryven (51).

Ondertusschen blyf ik met eene allergrootste eer en liefde—mynheer en allerliefste vriend, — uw ootm. en onderd. dienaar en vriend,

G. Happaers. »

« Brief van denzelfden banneling gesloten in den voorgaenden.

« Citadel van S. Marten in het eiland Rhé den 13 oct. 1798.

« Allerliefste broeder (32)

« Ik meinde, dat myn hert onberoerlyk was. Voor het ontvangen van uwen zoo aengenamen en lang gewenschten brief meinde ik, dat noch blydschap noch droefheid my konden heroeren; maer ik heb ondervonden, allerliefste broeder, wat de mensch van zich zelve kan verzekeren. Het was den

(51) Van zynen broeder den pastoor van Montenaken.

(52) Deze keer durft hy den naam van broeder gebruiken, omdat hy nu, zoo als even gezegd is, « eene goede occasie had, om zynen brief te bestellen zonder hem door de municipaliteit te laten overzien. » Zie n. 4.

30sten 's morgens dat my uw brief werd besteld: van verre kende ik uw opschrift: verbaasd en verblyd, eene wonderlyke hitte doordrong myne aderen en ik wierd aanstonds beroerd in alle lidmaten van myn ligchaem: ik deed wat ik konde, om myne tranen te sparen, maer te vergeefs; want nauwelyks had ik uwen broederlyken brief geopend, of ik moest my aen eene beke van tranen overgeven zonder, niettegenstaende myne groote nieuwsgierigheid en verlangen, konnen voort te gaen in het lezen, zoo dat ik tot viermaal toe heb moeten beginnen, om tot het einde te komen. In deze onverwachte ontsteltenis wierd ik aanstonds omringeld door alle myne *confratres*, die my vraegden de oorzaak van zoo eene wonderbare ontsteltenis; maer geen antwoord van my krygende, hebben zy gezegd: het zyn tranen van blydschap, want hy bemint zyne bloedverwanten. En zekerlyk, allerliefste broeder, zy hadden wel geraden; want zoo lang ik op de wereld geweest ben, heb ik nooit zoo gevoeld wat de bloedverwantschap kan op de wederzydsche herten. Over dit voorval zult gy u niet verwonderen, want uw teerdere brief geeft my uwe tranen te kennen, met dit verschil nogthans dat gy bedroefd zyt, omdat ik van u afgerukt ben; en dat ik my bedroef, omdat ik oorzaak ben van zoo vele zuchten en tranen: ik heb geweend, ja deze brief moet nog getuigenis geven van myne tranen, omdat ik zie, dat de groote liefde, die ik altyd gehad heb voor mynen allerliefsten vader en moeder, gelyk zy tot my, nu moet dienen tot naadeel van hunne gezondheid en misschien, eilaas! tot verkorting van hun leven. Ik heb geweend, omdat ik zie, dat myne allerliefste zusters zoo veel moeite en arbeid voor my doen zonder eenige zeker-

heid van my te kunnen verlossen. Ik heb geweend, omdat gy, o allerliefste! met de tranen in de oogen my komt troosten.

« Nogthans met alles wel te overdenken kan ik gemaklyk begrypen, dat gyl. altoegaer met uwe tranen laet overeenkomen den wil des Heeren, hetgeen ik klaerlyk verstaen uit den blyden brief van myne allerliefste zusters (55).... Eindelyk bid ik u myne lieve ouders en zusters uit het diepste des herten uit mynen naem te groeten en te bedanken over de zeer groote zorg, die ze voor my hebben, als ook alle myne andere vrienden, maer voornamelyk die mynenthalve aendeel nemen en my dienst doen en gedaen hebben.

« Gisteren heb ik ontvangen de 300 livres tot een oordje toe, welke myne ouders my langs Antwerpen gezonden hebben. Ik hoop, dat wy elkaar zullen omhelzen eer ik nog meer zal van doen hebben, niettegenstaende hier alles even dier is; boven dat moet ik my nog eenige winterkleeders gaen koopen; want schoon het hier merkelyk warmer is dan in ons land, de koude begint zich te laten gevoelen.

« Ondertusschen, myn allerliefste broeder, u altyd bevelende eene allergrootste voorzigtigheid, omhels ik u met eene allergrootste broederlyke liefde en blyf met de diepste erbidigheid, — allerliefste broeder, — uw ootm. en onderd. dienaar en broeder

G. Happaers. »

(55) Geschreven van Brussel den 24 September 1798. Zie hierboven, n. 4.

(Wordt voortgezet.)

nummer van zaterdag 5 Meert N° 10, zesde kolom, twee-
vyftigste linie :

*« Trouwens mag men uit voorgaende niet te haestig ten
slotte trekken, dat wy in de aenstaende kiezingen onzen
Burgemeester willen ongunstig zyn; wy beschouwen hier by-
zonder het Nieuwsblad; de tyd zal leeren; wy zullen onze
huisselyke zaken wel beschikken dat het goed zy. enz. »*

Is dat nu, wy vragen het iederen opregten lezer, is dat
een' kandidaat gezocht om hem in 's Burgemeesters plaats te
dringen ?

Sint-Truiden, 11 Mei 1860.

Mynheer de Opsteller !

Ik neem de vryheid u deze weinige regelen toe te sturen,
en ik hoop dat gy niet zult weigeren dezelve in u geëerd
blad op te nemen, terwyl het overal bekend is voor zyne
katholieke en conservatieve principen, en dat het bygevolg,
mysn denkens, de grootste onzijdigheid, gelyk het tot hiertoe
zeerwel gedaen heeft, moet behouden tusschen de twee kan-
didaturen van M. Vanbrienen en M. Baron De Lamberts,
welke beide ter oorzake hunner katholieke en conservatieve
principen even goed voorkomen en ontvangen worden.

Daer de staet van zaken nog al zeer ingewikkeld is en nog
al moeijelykheid oplevert, omdat er incompatibiliteit tusschen
die twee heeren in de aenstaende kiezingen bestaat, zoo weet
ik van goeder hand dat die onregelmatigheid geenzins door
M. Baron De Lamberts veroorzaekt is, dat zy zich geheel en
gansch tegen zynen wil en dank heeft opgedaen, en dat hy
alle moeite heeft aangewend om tot eene goede verstand-
houding te komen. De kiezers zullen oordeelen en beslissen
in dien netelachtigen toestand en moeten wel weten dat M.
Baron De Lamberts zich goed op het verdedigen en waarnemen
der intresten der provincie zou kunnen toeleggen, terwyl
hy gansch meester is van zynen tyd, en hem wel zal weten
te besteden in het werken aen den vooruitgang van den land-
bouw, die van het grootste belang voor onze provincie is,
en waer hy zich zoo ernstig met lyf en ziel op toelegt. Ja,
de landbouw zal in hem eenen moedigen voorstaender en
krachtdadigen beschermer vinden.

Volgens my zou er iets vaderlands in gelegen zyn in het
kiezen van M. Baron De Lamberts : men zou zich alzoo jegens
den zoon kwytan van eenen pligt van dankbaarheid en van
hulde, welke men met zooveel regt aen de gedachtenis van
den vader verschuldigd is, van onzen ouden Gouverneur, die
met zooveel zelfsverloochening, met zooveel yver en moed
ons geliefd vaderland in zeer moeijelyke en gevaerlyke om-
standigheden verdedigd heeft; en de zoon, van zynen kant,
zal het zich tot eenen pligt rekenen de schoone voetstappen
zyns edelen vaders te volgen, en zal de hem toevertrouwde
belangen onzer provincie, met het hem juiste bekende oordeel,
weten op te speuren en voor te staan; in een woord hy zal
de waardige plaatsvervanger van zynen teergeliefden vader,
van onzen vaderlandslievenden Gouverneur zyn.

Aenveerd, mynheer de Opsteller, enz.

Een geabonneerde — Kiezer.

Mynheer de Opsteller,

In uw achtbaer blad van verleden woensdag spreekt gy
over de vechtery welke verleden Zondag 6 mei, op eene dans-
party plaats gehad heeft, tusschen mannen van het garnizoen
der stad en eenige burgers. Wy weten niet wie gelyk of
ongelyk heeft; het regt zal hierover beslissen, doch wy zou-
den geerne eenige opmerkingen maken.

In de groote steden, gelyk Antwerpen, by voorbeeld,
heeft men misschien reeds vyftig klagten by het staetsbestuur
nedergelegd, en gevraagd waarom het den soldaten geoorlofd
is met hunne wapenen uit te gaen, zonder dat men ooit ge-
volg aen die billyke vraag gevolg gegeven hebbe.

Wy ook, wy weten waerlyk niet waarom mannen die
geroepen zyn om het vaderland te verdedigen, steeds met
hunne klinkende sabels achter hun gat loopen als of zy eene
aenhoudende bedryging voor hunne medebroeders waren.
Hier hebt gy een' jongen rekrut die, met dat lang mes aen
zjne vassen of helen, gelooft dat hy de duivel met des-
zelfs moeder is, en meent dat hy eene gansche gemeente wet-
ten mag en kan voorschryven. Daer vindt gy eene oude
moustache die, na het insloppen van een halve liter genever,
zich het hoofd voelt draaijen, en in wier handen de sabel zoo
gevaerlyk wordt als in handen van een zinneloze. Hier we-
der komt gy van die vechters van stiel tegen, die tienmaal
stouter en twistachtiger geworden zyn, van sinds zy dat
blinkend mes omgord hebben enz. enz. Dus gevaer op alle
wyze van den kant dier gewapende mannen, en wy kunnen
waerlyk niet begrypen, waarom een soldaet, buiten zyne
oefeningen of exercitiën, meer gewapend mag gaen dan de
vreedzame burger. Soldaetjes van Belgenland, maekt uwe
messen niet bot op het hoofd uwer medebroeders, maer scherpt
het tegen den vyand des vaderlands!

Men zal ons hier opwerpen dat het wapen het kenteeken
des soldaets is. — In tyd van oorlog, Ja; maer in tyd van
vrede? — God, zy hebben pauletten, schako's, streepen en
prullery genoeg aen hun lyf om ze gemakkellyk als soldaet
te herkennen.

De sabel is het wapen des soldaets; goed! maer de buys-
stok is het nog natuerlyker wapen des boers. De boer heeft
zynen stok noodig om op weg zyne beesten te dryven, de
honden af te weeren, en de schelmen die meermalen op zyne
beurs loeren, eerbied in te boezemen, en nogthans maekt
men hem proces-verbael, zoo die stok wat te zwaer valt. De
soldaet integendeel die, in tyd van vrede, na zyne gewoone
exercitiën niets te doen heeft, dan rond te loopen, meisjes
te verleiden, en te drinken zoolang hy oorden heeft, is in der
eeuwige dagen van zynen gevaerlyken sabel verzeld, om te
kappen en te kerven als het hem goed bevalt. Wy vinden
daer iets uitzinnigs in.

Dat men ons ook niet zegge dat hy dit wapen noodig heeft
om zich te verdedigen. Zoo hy zich in gezelschap der bur-
gers begeeft en rusie krygt of zoekt, dat hy zich dan verde-
dige gelyk de burgers. Is hy overmand, dat hy dan bank,
stoel of tafel of vuist gebruikt, gelyk wy burgers dit moeten
doen.

Een uwer lezers.

Werking der Kamer.

De Kamer der Volksvertegenwoordigers heeft zonder dis-
kussie, het budget van dotatiën voor 1861 gestemd. Het
bedraegt 4,104,286 fr. Zy heeft ook nog verscheidene wets-
ontwerpen gestemd nopens buitengewoone kredieten aen de
verschillige ministeriële departementen, en heeft zich daarna
bezig gehouden met de herziening van haer reglement.

M. De Thoux heeft opgemerkt dat de oorzaak waarom de
Kamer hare werkzaamheden zoo laet in den zomer moet
voortzetten, tyd waer de afwezigheden het talrykste zyn,
hier uit voortkomt, omdat het gouvernement de belangrykste
wetsontwerpen altyd by het sluiten van den zittyd voort-
brengt.

Devaux zal tegen de meeste voorgestelde maetregelen
stemmen als tegenstrydig met de eer der Kamer.

M. Goblet ondersteunt al de voorgestelde schikkingen en

byzonderlyk die welke voor doel hebben het bywoonen der
zittingen. Er is daer niets onteerend voor de Kamer in. De
kiezers zullen vry blyven van de achterblyvers terug te zen-
den naar de vergadering,

M. Jos. Lebeau heeft de beslitselen der commissie warm
ondersteund. Hy deed zien hoe vernederend het is voor de
Kamer van dikwerf eene uer te moeten wachten om te zien
of er geene dry of vier leden aenkomen die door hunne aen-
wezigheid toelaten om de zitting te openen.

Enige beslitselen der commissie worden aengenomen met
de wyzigingen dat de zittingen zullen beginnen om 2 uren.

De namelyke oproep zal geschieden een kwart uers na de
byeenkomst. Zoo in het begin of in den loop der zitting de
Kamer niet in getal is, dan zal de *Monteur* de namen der
aen- en afwezigen met of zonder *Congé* opgeven. De dage-
lyksche zitting is bepaeld op 2 uren te beginnen.

Het dagorde uitgeput zynde, is de Kamer tot 22 verscho-
ven.

Men verzekert dat het wetsontwerp op de kieshervorming
en de invoering van de alfabetische stemwyze voor het einde
der tegenwoordige sessie in de Kamer zal worden aangeboden.

By de voituierhouder Festracts van Thienen zyn er dezen
nacht van den 11 tot den 12 twee reizigers komen vernach-
ten, een van beide is in zynen droom door het venster geval-
len, meinde door de deur uit te gaen. Hy heeft zyn been
gebroken en het gezicht deerlyk gekwetst.

Hy is een zekere Francus Piron, jongman, van Melckwezer.

Het onweder van gisteren avond, heeft in vele streken veel
schade veroorzaekt; aen de kanten van Orsmaal zyn een groot
getal populiere-boomen uitgevaaid.

— Te Graezen is de donder in eenige boomen gevallen.

Het groot werk van de Octroi-afschaffing, heeft voortge-
bragt wat het onvermydelyk moest voortbrengen, te weten
veel lawyt in 't land, veel geschryf, veel geklap, veel geknor
en gemor, eene algemeene onrustige beweging. Dit is hier
gewoonlyk het uitwerksel van allen akt, die alle gekende
gebruiken afschaft, de Grondwet versmaedt, verscheurt en
als een onbruikbaar en versleten meubel op den zolder doet
werpen. Van den anderen kant heeft dit werk een machien
doen uitvinden om wetten te doen doorgaen, namelyk het
stemmen van *dankadressen* aen den geldminister. Op het dak
van M. Frere is eenen regen van die *adressen* gevallen, en,
o wonderde zaak! zy waren alle op eenen vorm of leest ge-
schoeid, zoodanig dat men mag zeggen dat de adreszenders
alle met dezelfde gevoelens en gedachten bezield waren.

HET GOUDEN GELD.

De kwestie van het gouden geld is een der belangrykste
punten welke er tegenwoordig aen het dagorde staan, en
evenwel schynt het gouvernement er zich niet om te bekom-
meren. Het regent petitiën in de Kamer, die altemaal geregeld
en zelfs reeds zonder opmerkingen, naar de scheurmand
veroordeeld worden — anders gezegt naar het bureel van
inlichtingen.

De petitiën vragen, dat men wettigen loop zou geven aen
het fransche goud, waermeé wy zoodanig overstromd zyn,
dat belgisch zilver byna eene zeldzaamheid wordt en de han-
del er door wordt belemmerd, men vraegt ook, dat het gov-
ernement ten overvloede, belgisch gouden geld zou doen
slaen van dezelfde weerde als het fransche.

Ten gevolge van een nauwkeurig onderzoek welk klaerlyk
de gevaren heeft doen zien van hier te tappen uit metalen
pompen en buizen, heeft de gemeenteraad van St.-Joost-ten-
Nooede, op uitnoodiging daertoe gedaen door den minister
van binnenlandsche zaken, aen al de gemeenten des ryks, het
volgende byvoegelyk reglement voor de policie der herbergen
gestemd :

Na verloop van twee jaren, te rekenen van den dag der
afkondiging van het tegenwoordige reglement, is het aen
allen slyter van dranken of likeuren ter gemeente St.-Joost-
ten-Nooede, verboden van voor den verkoop dezer dranken
koperen, looden of andere metalen pompen te gebruiken.

De overtreders zullen gestraft worden met eene boet van
5 tot 15 fr. en een gevang van 1 tot 5 dagen, afzonderlyk
of te samen, volgens de omstandigheden. — By hervalling
zal het maximum der straffen toegepast worden.

Men moet dus gebruik maken van de zoogenaemde glazen
brusselsche bierpomp.

De *Monteur* meldt dat er geen woord waer is van hetgeen
de dagbladen gemeld hebben betrekkellyk de onderhandeling
door het belgisch gouvernement aengeknoopt met Turkye
om een eiland in de Middenlandsche zee te koopen.

De *Etoile* bemerkt hierop dat ons staetsblad eene maend
getoetst heeft om die logenstraffing te geven, en wel tot na
het vertrek van den hertog van Brabant uit Konstantinopel.

— *L'Economist* van Doornyk beyat een brief uit Brussel,
waervan wy hier eene brok overnemen.

« Alle soorten van zwarte kenteekens, voorloopers van een
onweér, rommelen... of beter gezegd kruipen om ons heen.

Men heeft te Brussel (en het ministerie houdt er zich meé
bezig, meer dan men denkt) het oog op het gaen en komen
van een aantal duistere persoonen, gisteren nog door nie-
mand gekend, voorzien van papieren die *al te goed* in regel
zyn; wonderlyke vreemdelingen, uit Frankryk gekomen, die
zich verspreiden in onze theaters; die in de straten wandelen;
die in de kringen komen dringen, en de koffyhuizen afsloopen:
— naemloze en ieverige bende, welke in de fransche am-
bassade loopt. Zy gaen er in en komen er uit op iedere uer,
en schynen onverschillig voor elkander. Het hotel van de am-
bassade is een biekerf; zy zyn er de hommels van...

In onze grenssteden zult gy zeker eenige dier persoonen
gezien hebben, gekomen, men weet niet van waer, ruim en
breed levende zonder iets te doen, en zonder dat zy eenig
middel van bestaan hebben. Wacht u van die kerels.

MODE IN 'T LEGER.

De *Stad Gent* kondigt de volgende regelen af:

Het is nog niet lang geleden, dat men veranderingen in
de kleeding van den gidsenregement heeft gebragt. Welnu,
volgens een doorniksch blad zou er nu van eene geheel an-
dere zaak kwestie zyn.

Men is voornemens het uniform geheel en al te veranderen.
Men zou voor de haren muts en de tuniek het model van
Oostenryk volgen, en de roode broek der Fransche nemen.
Zulk een officiers-uniform zou 2,400 fr. kosten. Oosten-
ryksch en fransch! Wie denkt er aen iets belgisch in Bel-
gië?

Nu, indien men in het hof of elders zulke kostelyke gril-
len heeft, indien er nooit eene stem in de Kamers is die zich
tegen al die verkwingingen, onweerdig van een demokratek
land, doet hooren, zoo vragen wy of de burgery alles met
een onverschillig oog moet aenzien, en zoo maer gestadig in

hare beurs laten putten zonder een enkel opmerkingsken te
maken?

Het werk van St.-Pieters-Penning, begint zich langs om
in het land uit te breiden. Men meldt uit Leuven, Lier en
Thienen, dat het werk aldaer ook komt ingesteld te worden,
en met den grootsten byval vereerd word.

Mgr den bisschop van Namen heeft het ook in gansch de
uitgestrektheid zyns bisdoms ingesteld.

De *Union de Dinant* schryft dat eene enkele familie uit de
Provincie Namen voor de som van honderd duizend franks
aen den St. Pieters-penning onderschreven heeft.

VERTREK VAN GARIBALDI NAER SICILIEN.

Het vertrek van Garibaldi naer Siciliën is vandaag stellig.
Hy heeft Genua verlaten in den nacht van 5 tot 6. Het piemon-
teesch gouvernement had orde gegeven de wapenen en
den voorraad in beslag te nemen welke zich te Quarto, by
Genua, bevonden, en de have doen bewaken. Maer het schip
was reeds in volle zee voor Malta. Garibaldi heeft zich met
een aen hem toebehoorende pleisiertuig op het oorlogschip
begeven en is naer Siciliën afgezeild. Piemont zou zich de
grootste moeijelykheden op den hals kunnen halen door den
revolutionnairen geest van den woelzieken baenstrooper Gar-
ibaldi, die alweer door het geld van het hebzuchtige Enge-
land ondersteund wordt. Hy is in betrekkingen met het komi-
teit van Londen, dat Siciliën wil in oproer brengen.

De bandiet heeft al vorens te vertrekken, zyn ontslag van
afgezant van Nizza en van piemonteeschen generael gegeven.

MENGELINGEN.

Ziehier een stukje dat wy volgerne opnemen en aen het
publiek aanbieden voor de schoone en diepgevoelde gedach-
ten welke het inhoudt :

Troost by het Graf.

Hoe heb ik het durven wagen ?
Hier heb ik toch niets gemeen
In het midden van de graven,
Op het kerkhof gansch alleen.

Ja ik voel my steeds gedreven
Door een onzienbare hand,
Die my toont het menschenleven
In het breken van zyn hand.

Hier is toch de dood gezeten ;
Ysselyk dreunt haer stem hier rond ;
Menschen, wilt toch nooit vergeten
Dat ik hier myn zetel vond.

Neen ! hier kom ik niets te sparen ;
Rykdom en eer noch aerdsche magt ;
Ouderdom en bloei der jaren,
Alles wordt my hier gebragt.

Schoon myn ziel met schrik bevangen
En myn boezem hevige jaegt,
Spant myn lier haer snaer tot zangen
Die zy van de dooden vraegt.

Voor myn geest kwam opgerezen
Eene schim zoo hemelsch schoon,
Die den troost heeft voor haer wezen
En de liefde tot haer kroon.

Op haer voorhoofd staet geschreven ;
'K ben het geloof des christendom,
By my wordt de dood het leven
En het graf een heiligdom :

Dood en graf moet hy niet vreezen
Die my altyd blyft verknocht ;
Hy wordt tot 't geluk verzezen,
Die myn zael'ge leering zocht.

Op een schimpschrift stonden eens deze afbeeldsels : een
minister de hand gevende aen eenen professor, steunende op
eenen akkerman die zeide : ik ondersteun deze twee. Aen de
zyde van den minister stond een koopman die zei : ik bestee
deze dry ; aen de zyde van den professor stond een advokaet
die zei : ik bedrieg deze vier ; een weinig onder stond een
geneesheer die zei : ik vermoord ze alle vyf, en boven hen
allen stond een dagbladschryver, met eene groote pen in de
hand, die zei : ik schryf voor allemaal.

Zekere predikant van vroegere dagen had in eene stad zoo
schoon gepredikt, dat een groote heer, in tegenwoordigheid
van veel anderen, hem verzocht des anderendaags nog eens
te prediken. Hy was gedwongen aen te nemen; maer wat ge-
daen? Hy kon maer een sermooon... En tweemaal hetzelfde,
dat ging niet, en heksel verkoopen dat ging nog minder;
want het eerste sermooon was te schoon geweest... Evenwel
gaet hy des anderendaags den stoel op en trekt zich zoo van
zaken : eenige persoonen hebben my beschuldigd van gisteren
ketterien gezegt te hebben, ik ga dan de eer hebben, om
niet ten onrecht beschuldigd te worden by myne overheid,
hetzelfde sermooon nog eens te herhalen. Hy was er door.

Zeker hoveling met gryze haren viel keizer Adrianus te
voet om eene gunst te bekomen; maer de keizer sloeg ze hem
vriendelyk af. Eenige weken later begaf zich dezelfde weder
het hof van den keizer met eene jeudige perruiek van
zwarte haren op het hoofd en vroeg dezelfde gunst. De keizer
herkende hem en zei : ik kan u deze zaak niet toestaan; ik
heb ze zelfs aen uwen grootvader geweigerd.

De Vlaemsche Broeders te gelyk met den *Onafhankelyke*
hebben een werk gemaakt over spraakkunst, waer zy al hun
verstand ingestoken hebben. Een lezer der *Hoop* vroeg op dat
gezegde : is het daerom dat zy nu zoo lomp zyn geworden ?

Zoo stond in het testament van Diogenes : men zal my op
mynen buik en niet op mynen rug in het graf leggen : alles
gaet nu omgekeerd in de wereld, en als de wereld later eens
terugkeert, dan lig ik gelyk het zyn moet.

Scarron was ziek en de pater die hem bezoeken kwam, zei
hem : wees geduldig en denkt dat de Heer u bezoeken komt.
Ach ! zuchtte de luimdichter tegen, de Heer doet my te veel
eer aen !

Het half-blad zal toekomende
woensdag niet verschynen.

BURGERLYKEN STAND DER STAD SINT-TRUIDEN.

Aengiften van den 9 tot den 11 Mei 1860.

GEEBOORTENS.

Mannelyk 1. — Vrouwelyk 0.

HUWELYKEN.

Geene.

OVERLYDENS.

2 kinderen onder de 7 jaren.

HASSELT.

Aengiften van den 28 april tot den 5 mei 1860.

GEEBOORTENS.

Mannelyk 3. — Vrouwelyk 2.

HUWELYKEN.

W.-L. Mulkers, deurwaerder by de regtbank, en H.-L. Jans. — J.-W. Vandevenne, kleermaker, en G. Vangeel. — J.-G. Chanet, dienstknecht, en M.-G. Severini.

OVERLYDENS.

G. Achten, oud 58 jaren, landbouwer, echtgenoot van G. Bellis. — A. Blocken, oud 28 jaren, landbouwer, weduenaer van M.-M. Kneuts. — N. Goffins, oud 56 jaren, daglooner. — M.-A. Roggen, oud 91 jaren, wed. van M.-P. Roep. — A.-M. Thoenen, oud 78 jaren, echtgenoot van C. Smeets. — P.-J. Put, oud 70 jaren, ongehuwd.

kinderen onder de 7 jaren 1.

MARKTPRYZEN DER GRANEN.

ST.-TRUIDEN, 9 Mei.		ST.-TRUIDEN, 5 Mei.	
Tarwe 100 kil.	51-53	Tarwe 100 kil.	51-79
Koren " "	25-95	Koren " "	25-95
Haver " "	21-50	Haver " "	21-50
Garst " "	25-40	Garst " "	22-87

THIENEN, 8 Mei.		BRUSSEL, 9 Mei.	
Tarwe 100 kil.	52-00	Tarwe den hect.	25-52
Koren " "	24-50	Koren " "	17-52
Haver " "	21-20	Haver 100 kil.	00-00
Garst " "	25-00	Garst den hect.	00-00

LEUVEN, 7 Mei.		AELST, 5 Mei.	
Tarwe 100 kil.	52-64	Tarwe hect.	22-25
Koren " "	24-18	Koren " "	18-10
Haver " "	21-77	Haver " "	12-48
Garst " "	24-05	Gerst " "	12-65

HASSELT, 8 Mei.		LUIK, 7 Mei.	
Tarwe 100 kil.	51-40	Tarwe 105 kil.	55-30
Koren " "	25-70	Koren 94 " "	22-00
Haver " "	24-50	Haver 150 " "	32-30
Garst " "	25-50	Garst 94 " "	25-00

DIEST, 9 Mei.		MECHELEN, 5 Mei.	
Tarwe hect.	24-85	Tarwe 100 kil.	51-04
Koren " "	17-85	Koren " "	24-68
Haver " "	12-50	Haver " "	26-61
Garst " "	18-50	Gerst den hect.	15-50
Aerdappelen den zak	8-00	Aerdappelen den zak	8-50

Verkoop van Huismeubelen en eenen Tilbury te Zout-Leeuw.

De Notaris COENEN te Geelbetz, zal van wegen juffrouw BLYCKAERTS, echtgenote van den heer Vanrattemborg, en ten sterfhuys van wylen den heer Notaris Blyckaerts te Zout-Leeuw, openbaarlyk aen de meestbiedende op Woensdag wende 16 Mei 1860, om 10 uren 'smorgens aanbieden te verkoopen op credit :

Allerhande huismeubelen, zoo als stoelen, tafels, commoden, eike schappen, kleerschappen, kisten, beddekoetsen, stoof en kachels met toebehoortens, koper, tin, yzerwerk en nog meer andere voorwerpen te veel om te benoemen.

Item eenen goeden Tilbury met toebehoortens.

Alle de koopen onder de twee francs dadelyk te betalen.

Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden.

Verkoop van eene groote kwantiteit Huismeubelen.

Op Zaterdag, 19 Mei 1860, om 10 uren 's morgens, zal Joseph HENDRIX, in zyne wooning gestaen te Sint-Truiden, in de Steenstraet, publiek en ten meestbiedend, op credit voor de koopen boven de 5 francs, door den notaris COEMANS doen verkoopen :

Eene groote kwantiteit Huismeubelen, bestaende in stoelen, tafels, ledikanten, schapradens, commodens, eike, esseche en withoute kleerkassen, kisten, spiegels, schilderyen, horlogie, koper en yzerwerk, alsook oude trappen, en een letterkas met een groot getal letters voor onderwyzers.

Verkoop van een Peerd, karre, ploeg, egge en peerds-getuig.

Op Dynsdag den 15 Mei 1860, ten 9 ure 's morgens, zal den heer Charles FINOELST, bierbrouwer woonende te Sint-Truiden, publiek en ten meestbiedend, op credit, in zyne brouwery gestaen op de Beekstraet, door den Notaris COEMANS doen verkoopen :

Een goed Merrie-peerd, eene karre, ploeg, egge, snybank en verders alle peerds- en labeurs-getuig.

Men Vraegt :

eenen bekwamen BAKKERSGAST, zich te bevragen op het bureel van dit blad.

Bekendmaking.

De ondergeteekende heeft de eer het publiek kenbaer te maken dat hy by zyn magazyn van quincailleerie groote merkt, N° 75, eene photographie gevoegd met een lokaal ingerigt zoo als te Brussel en andere groote steden, waerdoor hy de portretten in eenige seconden kan trekken by alle weder onder een glazen dak en zonder gezien te worden. Alles aen goedkoopste pryzen en garantie van vele jaren.

By verkiezing vervaerdigt hy de portretten in ieders wooning. Portretten aen frs. 1, 50 en er boven.

A. INDENKLEF.

Men Vraegt,

om zich aenstonds aen het werk te begeven : twee bekwame SCHILDERS-GASTEN.

Zich te adresseren by L. Vanaertnyck, Batiementschilder te Waremme.

Te Koop

by M. GRENE, Beekstraet te Sint-Truiden, ontrent de 2000 kilos schoone gedroogde appelen, als ook nog 5000 kilos ouden siroop, gestookt van appelen en peeren, en ontrent de 80 tonnen appelazyn.

Alles aen civiele pryzen.

Adjudication Publique.

Le Conseil de fabrique de l'Eglise de Kerkom, canton de St.-Trond, procedera le Mardi 15 Mai 1860, à l'adjudication des travaux que necessite la construction de l'Eglise de la dite Commune.

Les plans, details et cahier des charges sont déposés, au local ordinaire des séances, à l'inspection des amateurs, qui pourront s'adresser; pour de plus amples renseignements, chez Mr GERARD, Architecte à Saint-Trond.

BERIGT.

De toezinders en conservateurs der Beursen-Gesticht door Arnoldus Vrydaghs, brengen tot kennis van het publiek dat de derde beurs, om daarmede in de lagere scholen te studeren, vacant is, en dat de wettige naeste bloedverwanten van den fondateur tot bezitting derzelve geroepen zyn.

Bygevolg worden de daertoe regt hebbende verzocht hunne vraag met de bewystukken voor den loekomenden 25 Mei te behandigen aen den heer C.-G. STAS, woonende te Sint-Truiden in de Capucienens-straet.

TE KOOP

Te COURSEL, een onlangs nieuwgebouwd heeren-huis en de daeraen liggende schoone Wining, met dry poorten ; te samen 42 meters lang, met de eraen toebehoorende goederen, als : vischvyver, hoven, weiden, en al de landeryen, allerbeste grond, sedert dertig jaar bewerkt.

Voor alle inlichtingen vervoegte men zich by den opsteller van dit blad.

IN DEN ROSKAMP,

DIESTERSCHE-STRAET, N° 52, TE SINT-TRUIDEN.

Louis Dewel en Zoon,

kooplieden in Nederlandsch hout en fabriekanten in huismeubelen, hebben de eer het publiek kenbaer te maken dat by hen te bekomen zyn in 't groot en in 't klein, alle soorten 'en diktens van gezaegd hout, zoo als Esseche, kerselare, notelare, peeren, appelen, elsen, olmen, wit, canada, enz. te groot in getal om te melden. Men kan ook bekomen Brandhout in alle lengtens.

Zy gelasten zich het te brengen tot in het huis der koopers, aengezien de kwantiteit niet te klein is.

Groote vermindering van pryzen :

Huismeubelen, (in alle soorten van hout), als tafels, ronde en andere, stoelen, gebouerde als ook met strooije en bieze matten, ledikanten, buffetten, commodeu, kleerkassen, enz., alles aen civiele pryzen,

HENRI COUNE,

koopman in kolen en berd,

heeft de eer het publiek kenbaer te maken dat by hem te bekomen zyn : allerhande soorten van Berd in without en canada van alle dikte en lengte, als ook timmerhout, kepers, daklatten, brandhout, blauwe en roode pannen, eerste kwaliteit, kolen en gruis, per wagon, halve wagon, vierde wagon en achtste wagon; vet om de voituren te smeeren ;

alles aen civiele pryzen.

Hy gelast zich, als men het verlangt, van de brandstoffen aen de huizen te leveren.

Berigt aen de Landbouwers.

WAERBORGEND KAPITAEL 8,000,000 FRANKEN.

L'abeille Bourguignonne.

Maetschappy van Verzekering, tegen vaste premien, waerborgt tegen den hagelslag, alle veldgewassen en voornameyk: het Koren, en alle graensoorten; natuer en kunst: weilanden; aerdappelen, beetten en andere knalwortels; koolzaed en alle olieachtige planten; alle soorten van moeskruiden; vruchtboomen en houtgewassen onder de vyf jaren, enz.

Ingeval van hagelslag, ontvangt de verzekerde onmiddelyk het geheele bedrag der schade (in gereede penningen) volgens minnelijke schatting.

Agent generael, M. H. LEUNEN, zaekwaernemer te Sint-Truiden, Ridderstraet 678.

Men vraegt byzondere agenten, zich te vervoegen by gemelde generale agent.

DEN PHENIX.

Belgische maetschappy van verzekering tegen brand, en tegen uitbersting der Gaz.

KAPITAEL 2,000,000 FRANKEN.

Vaste premien boven alle concurrentie.

V. B. Kerken en publieke gebouwen tegen 55 C^{en} per duizend franken; Huizen (in stad) tegen 40 C^{en} per duizend.

De rampen zyn spoedig vastgesteld, en dadelyk in comptante specien betaeld.

Principale agent te St.-Truiden, H. LEUNEN, zaekwaernemer, Ridderstraet 678.

Men vraegt Onderagenten.

BERIGT.

Te Koop extra schoone LARIX-PLANTEN, zich te begeven by den heer Ridder De Menten de Horne, in de Capucienens-straet te St.-Truiden.

Gh. Portmans-Cruls

BROUWER

op den Kiekenmerkt N° 56 te Sint-Truiden,

Heeft de eer het publiek te laten herinneren dat hy voorts gaet met zyne BIERBROUWERY, en dat zyn HUIS gelegen op de Beekstraet, met grooten hof en achtergebouwen aenstonds, te huren is.

BERIGT.

Men vraegt by mynheer de Ridder De Menten de Horne, in de Capucienens-straet te St.-Truiden: een goede DIENSTKNECHT die de peerden kan bezorgen.

Bekendmaking.

G. HERBOTS en H. TABRUYN, hebben de eer het publiek kenbaer te maken dat zy het magazyn van Holblokken van M. NEUCKENS neffens de kerk van Sint-Marten komen over te brengen.

Alles aen de gematigdste pryzen.

VERTREK-UREN VAN DEN YZEREN-WEG.

8 uren 11 min. 's morg. - van Sint-Truiden naer

Velm. — Landen. — Esmael. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Wespelaer. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Contich. — Antwerpen. — Lier. — Herenthals. — Turnhout. — Vilvorde. — Brussel. — Bergen. — Quiévrain. — Termonde. — Aelst. — Lokeren. — Gend. — Bruggen. — Ostende. — Kortryk. — Mouscron. — Doornik. — Gingelom. — Waremme. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Chaudfontaine. — Le Trooz. — Pepinster. — Spa. — Easival. — Verviers. — Dolhain. — Herbestal. —

Expresstrain 1 uer naer middag.

St-Truiden. — Landen. — Thienen. — Leuven. — Mechelen. — Brussel. — Termonde. — Gend. — Bruggen. — Ostenden.

5 uren 40 min. 's avonds. -- van Sint-Truiden naer

Velm. — Landen. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Antwerpen. — Vilvorde. — Brussel. — Gingelom. — Roost. — Waremme. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Verviers. —

9 uren 20 min. 's morg. — van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaeken. — Maestricht. — Meerssen. — Fauquemont. — Wylré. — Simpelveld. — Aix-la-Chapelle.

3 uren 45 min. na middag -- van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaeken. — Maestricht. — Meerssen. — Valkenburg. — Wylré. — Simpelveld. — Aken. —

7 uren 47 min. 's av. van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaken. — Maestricht. —

POSTWAGEN-DIENST

van Sint-Truiden naer Tongeren.

9 uren 45 min. 's morgens. — 7 uren 50 min. 's avonds.

Sint-Truiden, drukkerij van de kinderen Milis.